

Consiliul Național pentru Studiarea Arhivelor Securității (C.N.S.A.S.)

Str. Matei Basarab
nr. 55-57
București sector 3
cod 030671

Tel.: 0374.189.162
Fax: 0374.189.149

www.cnsas.ro

Nr. DJ/ 404/ 15.02.2016

ADEVERINȚA Nr. 5986/15.12.2015

1. În temeiul art. 3 lit. y), art. 8 lit. b), art. 10 alin. 2 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008, *privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității*, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008;
2. Cererea de verificare nr. P 5185/09/17.11.2009 adresată CNSAS de cotidianul „Evenimentul Zilei”;
3. Având în vedere calitatea domnului **ȘUCU Dan Viorel** de vicepreședinte al Asociației Marilor Rețele Comerciale din România și membru fondator al Asociației Clubul Sportiv – Tenis Club Herăstrău;
4. În baza Notei de Constatare nr. DI//2028 din data de 30.08.2012, precum și a Notelor nr. DI//51/09.01.2014, nr. DI//1595/11.03.2014, nr. DI//1030/29.04.2014, nr. DI//2252/07.10.2014, întocmite de către Direcția de Specialitate din cadrul Consiliului Național pentru Studiarea Arhivelor Securității, în care se regăsesc următoarele elemente: domnul **ȘUCU Dan Viorel** este titular al dosarului fond rețea nr. R 303384 (cotă C.N.S.A.S.). Domnia sa a fost recrutat pentru încadrarea informativă a turiștilor străini care efectuau excursii prin O.N.T. „Carpați” București, a reprezentanților firmelor turistice și a ziariștilor invitați de Ministerul Turismului, precum și a cetățenilor români care întrețineau relații neoficiale cu aceștia; la data de 16.08.1984, a semnat un Angajament, preluând numele conspirativ „MIRCEA CRIȘAN”. Potrivit *Raportului* din 20.08.1987, respectiv *Chitanței* din 01.09.1987, identificate în dosarul fond rețea nr. R 367995 (cotă C.N.S.A.S.) – titular N.F., domnul **ȘUCU Dan Viorel** a fost recompensat de organele de Securitate cu suma de 300 lei. Direcția de Specialitate a identificat, atât în dosarul personal, cât și în dosarele nr. R 367995, nr. I 309766, nr. R 303601, nr. R 287043, nr. D 16319, nr. I 257322 (cote C.N.S.A.S.) următoarele informații transmise Securității de către domnul **ȘUCU Dan Viorel**: *Notă*, olografă, semnată cu numele conspirativ „CRIȘAN MIRCEA”: „Sursa însoțește, în perioada 23-25.11.1987, familia S. G., împreună cu doamna (n.n. – fragment de text necompletat) pe traseul București-Sibiu-Brașov-Sinaia- București. În Brașov /.../ am constatat numai preocupări comerciale și de natură cognitivă cu referire la trecutul istoric al orașului și industria prezentă a Brașovului. Cu referire la industria orașului a manifestat interes față de industriile reprezentative, afirmând față de sursă că cele cunoscute sunt de camioane,

tractoare și elicoptere (păreră sursei este că S.G. cunoștea aceste amănunte, dorind să afle amănunte noi). Ajungând în restaurantul Cetate, fără a avea legătură cu cele discutate anterior, a afirmat că <în Brașov a existat o distracție săptămâna trecută>. Sursa, neștiind la ce se referă, a întrebat despre ce este vorba, S. răspunzând că a fost transmis de un anume post de radio. La întrebările insistente ale sursei la ce se referă concret și la faptul că există posturi de radio tendențioase la adresa României, el a afirmat că <jumătate din cele publicate se pot crede, dar numai cele văzute cu proprii ochi sunt credibile>. Din discuții a reieșit dorința lui S. de a vizita și orașul Orăștie, împreună cu fortificația Sarmizegetusa. În timpul mesei, sursa a adus discuția despre clauza națiunii celei mai favorizate și la poziția S.U.A. față de România; S. G. a spus că totul este un foc de paie și că personal crede că este o mare prostie ridicarea ei. La întrebările sursei despre funcția de atașat militar și numărul acestora, a răspuns că țara noastră nu are atașat militar în S.U.A. și că în România sunt 18 oameni cu funcții de atașat ai diferitelor state. A spus că nu este necesar să fie o țară mare pentru a avea atașatură militară. În această discuție a intrat și soția lui S., cu toate că nu manifesta interes inițial față de discuție, lăsând impresia unei indiferențe totale, schimbând brusc și categoric cursul discuției la care nu s-a mai referit. În această seară avem program la complexul Favorit din Poiana Brașov și vom pleca spre București mâine, 25.11, la ora 10.”;

Notă, olografă, semnată cu numele conspirativ „MIRCEA CRIȘAN”: „Subiectul l-a însoțit, în seara zilei de 24.11.1987, pe atașatul militar al ambasadei S.U.A., S. G., la restaurantul Favorit din Poiana Bv. Din cele discutate, am înțeles că un atașat este trimis de obicei pentru o perioadă de doi ani și că S.G. nu a avut o reședință stabilă în timpul carierei sale militare, ci a fost mutat din stat în stat din confederația americană. Am înțeles, de asemenea, că a avut o slujbă asemănătoare acum zece ani în URSS. G.S. a terminat facultatea de științe economice și a continuat cu cea de științe politice, iar din cele discutate am avut impresia că este sigur că ar fi un bun psiholog. La întrebarea mea despre modul de avansare în armata S.U.A., am primit ca răspuns <colonel se ajunge pe propriile aptitudini, iar general numai pe considerente politice>. La întrebarea despre locurile în care a mai călătorit în România mi-a spus că nu a ajuns mai sus de localitatea Timiș – cu toate că anterior îmi spusese că a vizitat satul Vad de lângă Șercaia, unde s-au născut bunicii lui. A făcut, de asemenea, aprecierea că este uimit de ce nici un ofițer român nu este pregătit militar în Moscova, răspunsul primit de la oficialitățile noastre fiind: <noi nu pregătim nici un ofițer în URSS și nici în SUA nu intenționăm să o facem>. Cunoaște bine istoria României și în special cea a fiecărei confruntări armate de pe teritoriul nostru.”;

Notă, olografă, semnată cu numele conspirativ „CRIȘAN MIRCEA”: „Am însoțit în ultima decadă a lunii noiembrie 1987, precum și în ziua de 01.12.1987, familia G. S.

și prietena lor, doamna M.-L. H. Cu această ocazie am observat și înțeles că doamna H. este o prietenă din facultate a doamnei S., că ar călători și vizita totdeauna țările în care S. este atașat militar. Subiectul are 56 de ani, personalitate ștearsă, în multe ocazii pare detașată, fără vlagă, uneori chiar /.../. Totuși, am avut impresia că, în general, cu toate că nu părea să asculte discuțiile, era la curent cu ceea ce s-a vorbit. Mai mult, era la curent cu discuția purtată și în timpul în care părea că doarme – o mare parte din traseu a dormit fără să acorde atenție obiectivelor turistice în cazul în care nu ne opream. Fostă profesoară de fizică, acum pensionară, totuși cu o vastă cultură turistică (compatibilă cu oamenii pe care i-am întâlnit, care au călătorit în peste 30 de țări), cu posibilități materiale modeste, purtând ochelari și comportându-se extrem de convențional, doamna H. nu fumează, nu bea și nu părea atrasă de nimic în mod special. Nu vorbea despre dânsa nici când era provocată, am înțeles că nu ar avea familie și nu părea să cunoască familia S. ca o adevărată prietenă veche și statornică. Am înțeles că ar locui în prezent în statul Illinois și că ar avea și o proprietate de aproximativ 300 de ha în statul Kansas. În una dintre discuții a vorbit de faptul că ar fi petrecut o perioadă în R.F.G., acum zece ani și că atunci ar fi călătorit mult în Europa. După părerea mea, fizicul, psihicul și modul de comportare o fac pe doamna H. un curier ideal. Pe tot parcursul excursiei, și chiar excursia în sine, d. H. a plătit separat partea ce îi revenea, nepărând să fie invitata fam. S. în această privință. La sfârșitul programului, am fost invitat în reședința familiei din București, convorbirea rezumându-se la modul frumos în care este împărțită casa, totuși, am avut impresia că fam. S. nu se comporta cu d. H. atât de intim precum încercam să pară. Cu toate că cele două doamne au produs și amintiri din timpul facultății într-o ocazie, ceva părea totuși să nu fie la locul lui, fam. S. comportându-se cu ea ca și cu o subordonată. Cred totuși că cel mai important amănunt este faptul că, atunci când discuția aluneca pe chestiuni apropiate de viața privată a d. H., cineva, domnul sau doamna S. sau chiar dânsa, schimba cursul ideilor.”; *Notă*, olografă, semnată cu numele conspirativ „CRIȘAN MIRCEA”: „Subiectul (n.n. – ofițerul suprascrie „Sursa”) a întâlnit în perioada 20.12.1987 – 25.01.1988, în timpul sejurului din Poiana Brașov, [pe] turistă C. A., din Franța, firma Estours. C. este o femeie de 27 de ani, blondă, înaltă, destul de ștearsă, purtând lentile de contact. Din punct de vedere turistic, am întâlnit-o la sosirea în România – începutul lui ianuarie – grupul său fiind cazat la H. Pietra Mare, iar ea fiind singura care a dorit să stea la H. Ciucaș. Aceasta pentru a putea să se întâlnească cu prietenul său P., venit o zi mai târziu prin firma N. Frontiere. Am observat că nu cunoștea serviciile pe care le plătise în Franța și cu toate că cei doi au declarat că sunt în vacanță de schi, nu i-am văzut pe parte. Dispăreau din hotel cu zilele (camera 408) și se comportau în mod ciudat, privat, dar nu tandru, prietenesc. Păreau în relații de subordonare,

C. cerându-i din ochi permisiunea pentru tot ce făcea. Am înțeles că ar fi lucrat la o agenție pentru sondaje de opinie, că ar fi bine văzută, lucrând multe ore suplimentare, măritată cu un șomer care a plecat de acasă /.../ chiar în ziua de 01.01.1988. Prietenul cu care s-a întâlnit aici este de fapt o cunoștință a soțului – lucru evident neadevărat. În două rânduri s-au întâlnit cu o cetățeană română din Brașov, medic, cunoștință de la Paris și cred că au coborât la aceasta de câteva ori. Sunt convins că numele ei este cunoscut de ghidul D. C., acesta având cunoștință de legătura doctoriței cu cei doi. Nu cred că ghidul D. este amestecat în ceva împotriva intereselor țării împreună cu ceilalți și sunt convins că va da informații complete despre doctoră. Toată purtarea, înfățișarea studiat nepăsătoare și umilă, modul de a răspunde la întrebări îi fac pe cei doi suspecti din punctul de vedere al securității statului. De asemenea, C. A. nu fumează, /.../ fără urmări și nu pare să aibă slăbiciuni din alte puncte de vedere. Nu am observat să poarte nimic din hainele și accesoriile necesare la schi, toată vestimentația lor rezumându-se la lucruri purtabile la munte de nesportivi. Am întâlnit, de asemenea, o cunoștință din Cluj, E. F., care a rămas cu mine două zile. În cadrul relațiilor de serviciu am mai întâlnit și alte persoane de sex feminin din grupurile de care m-am ocupat (firma Skienterprise), cu care am dansat în cluburile din diferite hoteluri, împreună cu delegata firmei W. J. și cu diverși alți ghizi români, ca A. M., V. D., B. A., C. D., L. U. etc. Menționez că, în cazul în care majoritatea turiștilor participă la un program, consider obligație ca ghidul de sejur să-i însoțească, indiferent dacă aceasta este în cluburile pe valută. Am fost însoțit, de asemenea, în perioada de Revelion – vacanța studenților – și de soția mea, C., împreună cu fetița.”; *Notă*, olografă, semnată cu numele conspirativ „CRIȘAN MIRCEA”: „Referitor la incidentul din Poiana Brașov, din ianuarie 1988, când am depășit cadrul relațiilor oficiale cu turiștii pe care-i însoțeam /.../ Menționez că respectivul incident a fost și va fi singular în toată activitatea mea de ghid-colaborator extern, întrucât mi-am dat seama de greșeala săvârșită și de consecințele ce ar fi decurs. Consider ca îndreptățită și justă critica și observațiile ce mi-au fost adresate și rog a se considera această faptă ca un eveniment irepetabil. /.../. Rog organele de stat să analizeze cele întâmplate, iar față de consecințe voi răspunde personal /.../. Indiferent de sancțiune vreau să asigur, în continuare, organele de securitate de deplina mea sinceritate, loialitate și obiectivitate, respectând instructajele ce-mi vor fi făcute periodic, cât și celelalte norme de lucru.”; *Notă*, olografă, semnată cu numele conspirativ „CRIȘAN MIRCEA”: „Cu privire la ghid-colaborator extern B. M., din cadrul O.N.T. - Carpați București. L-am cunoscut pe M. B. numai din discuțiile purtate cu el, nelucrând niciodată împreună din 1982 până acum. Totuși, ne-am întâlnit pe acțiuni scurte de tipul croazierelor Intrav sau Alumni. În decursul acestor cinci ani, M. B. s-a schimbat foarte mult. Până acum un an era

cunoscut ca un vorbăreț, un om cu o părere foarte bună despre sine și care nu ascunde acest fapt. Nu l-am mai văzut din 1986 până în septembrie 1987, când ne-am întâlnit întâmplător și părea debusolat, fără o preocupare anume, practic fără preocupări de viitor. Este un băiat brunet, aproximativ 1,75, de 25 de ani, influențabil de oamenii cu puternică personalitate, iar grandomania sa afișată naiv era un veșnic prilej de tachinări. Nu-i cunosc situația socială – știu că era student la <Petrol și Gaze> și că ar fi fost exmatriculat. Nu părea să aibă relații materiale cu angajații O.N.T.-ului, iar în relațiile cu turiștii nu l-am întâlnit și nici nu am auzit de comportamente neprincipiale. După părerea mea, din punct de vedere al securității statului, nu poate face față cu succes tuturor solicitărilor complexe la care poate fi supus, în cazul în care atitudinea sa generală nu s-a schimbat. Am avut impresia că avea slăbiciuni pentru fete, și nu neapărat frumoase, fapt explicabil prin aspectul său comun și neglijent. Cred sincer că defectele lui pot fi remediate sau ascunse și că va deveni, dacă va fi învățat cum, un om de încredere.”; *Notă*, olografă, semnată cu numele conspirativ „CRIȘAN MIRCEA”: „Cu privire la tov. R. I., referent de spațiu la serviciul ghizi din cadrul ONT Carpați București. În scurtul timp în care am lucrat la tov. I. R., am observat că este o persoană instabilă, de multe ori incapabilă de a lua o hotărâre. Într-un loc în care te aștepți să găsești calm, competență și informație, te întâlnești cu o persoană capricioasă, ce pare să lucreze în salturi, nervoasă, secretoasă, plină de complexe. Știu că este nemăritată și probabil că acest lucru acționează negativ din moment ce izbucnește în plâns în mijlocul biroului după o convorbire telefonică (am fost de față în această situație). Cu toate că a lucrat și ca ghid, pare să fi uitat totul și acuză colaboratorii săi de lucruri minore, ce nu se pot considera probleme, intrând în panică din te miri ce și părând să lucreze într-o veșnică stare de tensiune. Se poate să se comporte atât de instabil datorită faptului că lucrează de puțin timp în acest loc plin de răspundere. Nu am auzit să primească cadouri sau alte atenții din partea ghizilor și nici să repartizeze ghizi pe acțiuni numai din considerente materiale. Nu-i cunosc situația familială și nu am discutat cu dânsa nimic peste relațiile stricte de serviciu.”; *Notă*, olografă, semnată cu numele conspirativ „CRIȘAN MIRCEA”: „Cu privire la ghid-colaborator extern U. L., pe care l-am întâlnit în diferite ocazii în ultimii patru ani. Știu că este însurat, că a terminat de curând Facultatea de Construcții, lucrând deja ca inginer, la O.N.T. afectând între o lună și două luni pe an. Ascultând când vorbește cu turiștii străini, am văzut se descurcă bine cu limba engleză și știu că la tehnica turistică este foarte bun. Nu l-am văzut făcând lux, nu poartă lucruri de proveniență străină, nu fumează sau nu bea lucruri scumpe. Am înțeles că la <Relații Israel> ar lucra și fratele său S. U., împreună cu soția, dar nu am observat să existe relații strânse în familie. Nu cred să fie legat prin interese materiale cu personalul O.N.T.-ului și cred că este

apreciat după modul exemplar în care-și desfășoară activitatea. Pe plan politic nu am discutat nimic și nici nu l-am auzit deschizând vorba despre așa ceva. În concluzie, cred că este o persoană sigură, care nu ridică probleme din nici o privință.”; *Notă*, olografă, semnată cu numele conspirativ „CRIȘAN MIRCEA”: „Cu privire la delegata M. Z., de la firma Kompas-RSFY, pe care am întâlnit-o în vara anului 1987 și iunie 1988. Cu această delegată nu am lucrat decât în autocare în paralel, ea conducând în general vorbitori de limbă spaniolă sau spaniolă și engleză combinat. Am totuși posibilitatea de a o cunoaște atât din comentariile făcute la adresa ei de ghizi români sau delegați, cât și din discuțiile pe care le-am purtat în cursul programului comun. În vârstă de 35 de ani, slabă, aproximativ 1,70 m, fără semne distinctive, comună în înfățișare și vestimentație, pare permanent nemulțumită și preferă să lucreze cu ghizi locali de sex opus. Nu are familie și nici nu pare să intenționeze să renunțe la această slujbă pentru a și-o crea. /.../. Nu pare să se ocupe de lucruri ilegale, dar cred că nu ar da înapoi în cazul în care ar întâlni un ghid local necinstit. Nu lipsește de la program și în nici o ocazie nu am observat să lege conversații cu cetățeni români necunoscuți. În autocar am înțeles că nu ar folosi microfonul în scopuri răuvoitoare și că nu face comentarii care să afecteze mândria de român a ghidului nostru. În general pare să se ocupe în exclusivitate de problemele turistice ridicate de programul respectiv. Nu cred că trebuie urmărită în mod special de organele de Securitate, totuși, cred că ghidul cu care lucrează trebuie să știe că este influențabilă și de multe ori irascibilă. În cazul în care ar lucra cu un ghid mai puțin ferm și /.../, cred că i-ar putea crea probleme și atmosferă încărcată față de turiști, la orice greșeală profesională.”; *Notă*, olografă, semnată cu numele conspirativ „CRIȘAN MIRCEA”: „Cu privire la delegata M. M., de la firma Kompas – Rsfy, pe care am întâlnit-o în vara anului 1987 și iunie 1988. Subiectul conduce, în general, grupe de sud-americani care vorbesc limba spaniolă sau portugheză, fapt care nu mi-a permis să lucrez cu ea în același autocar, ci numai să am posibilitatea de a o cunoaște din discuțiile purtate în timpul meselor sau a altor diferite programe sau din comentariile celorlalți delegați sau ghizi români. Are peste 50 de ani, comună la înfățișare, poartă ochelari și ca semn distinctiv are /.../. Am înțeles că ar fi călătorit mult în America Latină, împreună cu soțul dânzei, fost diplomat. Totuși, pentru M. M. această ocupație este, în mod evident, foarte obositoare. Cu toate că în permanență discuțiile sunt purtate de ceilalți delegați fără participarea ei, iar de multe ori pare chiar să moșăie la masă, conținutul discuției nu-i scapă. Este, în mod cert, ascultată și consultată de ceilalți ghizi și parcă nu numai din prisma vârstei și a experienței. Am înțeles că nu face comentarii la prezentul sau trecutul țării noastre și că atât în autocar, cât și în afara lui, nu se ocupă decât de programul turistic. Nu am auzit să se ocupe de lucruri ilegale pentru a-și spori veniturile și

acest lucru nu încadrează cu felul său de a se comporta, în general. Întotdeauna încearcă, prin orice mijloace, să se facă ascultată și să fie în prim-planul acțiunii turistice în general și cred că un ghid român cu experiență modestă poate fi serios compromis la cea mai mică greșeală, chiar și în fața turiștilor. Nu pare o persoană importantă din punctul de vedere al Securității Statului, totuși cred că trebuie urmărit pe viu și comportamentul său din autocar. (A lucrat în mod cert cu ghizi ca R. Ș., P. S., C. C., D. D.). Nu a luat legătura cu cetățeni români necunoscuți în timpul în care am lucrat împreună.”; *Notă*, olografă, semnată cu numele conspirativ „CRIȘAN MIRCEA”: „Cu privire la ghid-colaborator extern B. D., pe care l-am întâlnit pe diferite grupe începând cu anul 1982. Fizic are 32 de ani, comun la înfățișare, brunet, 1,82 și aproximativ 95 de kg, ca semn distinctiv /.../. Este economist și lucrează pe un șantier de îmbunătățiri funciare la 40 km de București. La O.N.T. lucrează în timpul concediului legal și în orice altă situație în care are timp. Este însurat /.../, soția e casnică și nu este /.../. Ca frate /.../ al angajatei permanente L. C. și datorită bunului renume de ghid pe care și l-a creat în ultimii 5 ani, este foarte apreciat și nu cred că are legături materiale sau de altă natură cu personalul O.N.T. - ului. /.../. Din punct de vedere profesional cred că este cel mai bun ghid de la Relații S.U.A., foarte demn, intransigent și ferm cu turiștii și chiar dur cu delegații, care mulți dintre ei cunosc adevărurile social-economice de la el și tot datorită lui au luat o atitudine atât de prietenoasă față de România. În relațiile cu turiștii nu pare să urmărească interese materiale proprii și datorită priceperii sale mulți dintre ei cheltuiesc mai mult în România, în magazinele Shop, decât media obișnuită. În relațiile cu ghizii este prietenos și nu ezită să ajute în orice mod în care ar fi posibil. Vorbește foarte bine limba engleză și cel mai bine <limba turistică americană>, fapt pentru care e apreciat în mod deosebit de turiști. Din punct de vedere al Securității este o persoană sigură, care nu poate crea probleme de nici o natură /.../ și poate duce la bun sfârșit sarcini de cea mai mare dificultate.”; *Notă*, olografă, semnată cu numele conspirativ „CRIȘAN MIRCEA”: „Cu privire la /.../, domnul S. A. K., născut în 1930 – 26 august, pe care l-am însoțit timp de trei zile – 26-28.08.1989, pe un traseu în nordul Moldovei. Subiectul este o persoană agreabilă, fizic obișnuit, tentă de culoare a pielii mai închisă, tipic arabă, ochi negri, părul alb, fără semne distinctiv. /.../. Din discuțiile purtate cu el și soția, am înțeles că ar avea două proprietăți în Egipt, în Alexandria (oraș natal) și în Cairo, au doi copii – băiat, 32 ani, și fată, 26 ani, ambii căsătoriți, cea din urmă rezidentă în Paris. A devenit ambasador pentru prima dată în Senegal, apoi în România. Este diplomat de carieră, începând acum 25 de ani, după terminarea facultății economice în Franța și examenul diplomatic de la Cairo. De-a lungul timpului am înțeles că a îndeplinit misiuni în diferite țări, incluzând S.U.A., Brazilia, Franța. Nu

I-am văzut luând legătura cu persoane străine sau cetățeni români și pe tot parcursul programului s-a purtat ireproșabil. În afară de întrebările generale cu privire la program și la obiectivele turistice și a celor de natură strict personală, nu a părut să fie interesat în nimic. Am înțeles că ocupația sa este plină, fără întreruperi, rar dându-i ocazia unei mici vacanțe. Estimează că va mai fi probabil ambasador pentru unul sau doi ani, 60 fiind vârsta de pensionare în acest domeniu. Din punct de vedere material pare un om mediu, doamna plângându-se chiar de <salariul insuficient>, totuși nu beau – decât vin în cantități mici, soția fumează, dar nu mult. Nu a făcut comentarii social-politice sau economice la adresa țării noastre și din toată atitudinea se deducea un om încântat de frumusețea locurilor și a oamenilor. În concluzie, părea unul din oamenii cu un ochi la slujbă și cu unul la pensionare, în nici un caz ostil României.”; *Notă*, olografă, semnată cu numele conspirativ „CRIȘAN MIRCEA”: „Cu privire la ghid-colaborator extern P. N., pe care l-am cunoscut începând cu 1985. Subiectul este bine pregătit profesional în anumite domenii și cunoaște bine limba engleză. Am înțeles că lucrează la o carte despre Vlad Țepeș și epoca sa și diferite alte lucrări cu conținut istoric. Părerea mea este că se descurcă admirabil în protocoale cu diferiți invitați, în discuții libere, dar modul său complet de a prezenta problemele nu poate atrage atenția unui întreg autocar. Nu pare să înțeleagă că oamenii mai ascultă ce spune ghidul, mai se uită și pe fereastră, mai audiază și puțină muzică și apoi ascultă din nou diferite informații pe care ghidul e pregătit să le dea. /.../ – nu pare a fi interesat de persoane de sex opus. Personal îl consider un slab organizator, om capabil să promită lucruri greu sau imposibil de realizat, pe care apoi le trece pur și simplu cu vederea. Consider că, atunci când s-a plecat într-o acțiune, schimbări importante de program nu ar trebui să aibă loc și cu atât mai puțin să fie propuse de ghid. Și asta pentru păstrarea unei atmosfere normale, amicale în grup și pentru a nu crea disensiuni între anumite puncte de vedere. Personal îl consider mult prea <poet> într-o meserie care are totuși prea puține tangențe cu talentul literar. Nu l-am văzut întreținând relații bazate pe câștiguri materiale cu angajații O.N.T. - ului și nici cu turiștii străini. Cred că în relațiile cu aceștia este o persoană demnă. Totuși ar trebui să i se explice că ținuta vestimentară decentă și curată este absolut necesară în aceste împrejurări.”; *Notă de relații*, semnată D.V. ȘUCU: „În perioada de când lucrez la O.N.T. Carpați București am cunoscut următoarele pers. din cadrul acestei instituții: 1. T. A. – coordonatoare ghizi, 2. P. Z. – coordonatoare ghizi, 3. P. I. – relații S.U.A., 4. F. A. – relații S.U.A., 5. Z. M. – relații S.U.A., 6. P. A. – relații RSFY, 7. I. A.-M. – ghidă, 8. B. M. – ghidă, 9. B. M. – ghid, 10. B. D. – ghid. Din rândul cetățenilor străini pe care i-am însoțit cunosc mai bine pe următorii: H. H. – SUA – turist, J. A. – director firmă, M. H. – Ambasadorii Prieteniei.”; *Notă*, olografă, semnată cu

numele conspirativ „CRIȘAN MIRCEA”: „Cu privire la ghid-colaborator extern F. N. pe care am întâlnit-o în repetate rânduri începând cu 1982. Subiecta este născută în Oltenița, se apropie de 40 de ani și nu are familie întemeiată sau perspectivă de a o face. Ca semn distinctiv /.../. Cu toate că are o mare experiență în derularea de programe, nu este o ghidă deosebită datorită inteligenței medii și a lipsei de echilibru. Este neiertătoare cu colegii mai tineri, lucru pe care l-am simțit pe propria-mi piele și, cu timpul, în momentul în care simte că este depășită, devine o bună colegă – cel puțin în aparență. În relațiile cu turiștii este distantă, rezervată, de multe ori lipsită de tact sau răbdare. Mulți delegați străini o acceptă pentru aceste fapte pentru că, în acest mod, pot să arate turiștilor o mai mare solitudine și nu se tem că ghidul local va fi mai apreciat și mai plăcut decât ei. Nu fumează, nu bea și nici nu pare să facă lux cu obiecte străine. Nu o cred în stare să pericliteze interesele statului în mod intenționat și nici nu pare să urmărească interese materiale deosebite. Datorită faptului că nu are o ocupație de bază este apreciată pentru timpul liber pe care-l dispune și referenții o solicită în general la programe lungi, mai greu de îndeplinit de angajații altor întreprinderi. În concluzie, majoritatea ghizilor cu experiență se feresc de ea datorită <gurii mari> și a inteligenței ei prea puțin dezvoltate pentru o ocupație de acest gen. Pentru ghizii începători este o adevărată <soacră>. Nu știe să aplaneze diferendele și pare a trăi în permanență în stare conflictuală cu o mare parte din turiștii pe care-i conduce.”; *Notă*, olografă, semnată cu numele conspirativ „CRIȘAN MIRCEA”: „Cu privire la angajatul Ministerului Turismului P. N., serviciul propagandă. L-am întâlnit pe subiect în 1986, când am lucrat pe diferite acțiuni considerate de protocol. Îi sunt îndatorat pentru ajutorul pe care mi l-a dat și l-am considerat extrem de bine pregătit. Vorbește fluent limba engleză, știe o mulțime de lucruri interesante în domeniul turismului, este o persoană agreabilă, foarte apreciată de turiști. Am observat, însă, că promite totuși prea mult, iar din punctul de vedere al calculelor economice am suferit totdeauna de lipsă cronică de fonduri. Cred că este ideal pentru acțiuni de protocol nu prea îndelungate, unde cunoștințele sale epatează. Ghizii îl consideră folositor, binevenit în orice situație, totuși nimeni nu i-ar lăsa ceul pe mână dacă nu vrea să se trezească cu depășiri de barem, datorită ospitalității sale. Nu am observat să poarte lucruri de proveniență străină, cred că nu fumează și am înțeles că în ultima vreme i-ar plăcea, în mod deosebit, să stea de vorbă la un pahar de vin.”; *Notă*, olografă, semnată cu numele conspirativ „CRIȘAN MIRCEA”: „Cu privire la ghid-colaborator extern P. N., pe care l-am întâlnit începând cu anul 1986. Subiectul este o persoană plăcută, cunoscător deosebit de bun al limbii engleze și, în general, agreat de turiști. În discuțiile recente cu el am dedus că este totuși afectat de lipsa ocupației sale din Ministerul Turismului – protocol. Scrie în acest moment o carte despre domnitorul Vlad Țepeș.

Cunoștințele întinse în domeniul literar și turistic general pot să-i fie folositoare în derularea de programe și cred că experiența sa îndelungată de la serviciul protocol îi va fi de mare ajutor. Știu că are familie, dar nu cunosc multe amănunte, în afara faptului că este originar din Bacău și că fiul său s-ar apropia de 17 ani. Este în general un visător, un poet, mai puțin cu picioarele pe pământ. Nu l-am văzut făcând lux de nici o natură și cred că în îndeplinirea obligațiilor sale ar trebui sfătuit să se îmbrace cu haine mai curate. /.../. Dacă pentru mulți ghizi această slujbă nu reprezintă decât o treaptă în ierarhia ascendentă a societății noastre, pentru P. N. pare a fi un refugiu, dând impresia unei cariere ratate. Despre subiect, datorită lipsei de informații, nu pot formula o concluzie clară, pentru mine părând un bun om de protocol individual sau grupe mici, dar nu un organizator pentru programe complexe cu turiști mai mulți.”; Document fără titlu (*Notă*), olograf, semnat cu numele conspirativ „CRIȘAN MIRCEA”: „Cu privire la ghid-colaborator extern B. A., cu care m-am întâlnit în mai multe ocazii în decursul ultimilor trei ani. Este o persoană volubilă, prezentabilă, de aproximativ 30 de ani, însurat cu o ghidă. Pare să aibă o părere foarte bună despre sine și de multe ori aceasta răbufnește prin plăcerea de a se distra pe seama altora. Nu știu modul în care lucrează, nefiind niciodată împreună pe un grup dar, din bârfele auzite de la diferiți șoferi, am înțeles că ar trece de multe ori granița legalului și că ar fi o persoană /.../. Personal nu l-am văzut făcând lux decât în vestimentație și țigări. Nu bea decât în limitele acceptabilului și nu l-am văzut cu fete străine /.../. Nu știu despre relațiile sale cu personalul ONT Carpați București și nu am auzit nimic în această privință. Din cele discutate cu el, am înțeles că ar fi economist, totuși nu înțeleg cum poate lucra o perioadă de timp atât de îndelungată. Nu l-am auzit vorbind despre politică, de altfel nimeni dintre ghizi nu deschide acest subiect. În concluzie, știu că se descurcă bine în probleme de tehnică turistică, dar cred că trebuie verificat și din celelalte puncte de vedere.”; *Notă*, olografă, semnată cu numele conspirativ „CRIȘAN MIRCEA”: „Cu privire la Dr. J. L., dirijorul și conducătorul grupului Bridgewater State College Chamber Singers din SUA, venit în România prin fundația Ambasadorii Prieteniei, în perioada 13-18.03.1987. De la sosire, am înțeles că dr. L. încearcă să vorbească cât mai puțin despre propria persoană. Pentru a nu avea prea multe prea multe prilejuri de discuție, a delegat pe una din turiste, care era din anii mai mici, să se ocupe de aspectele turistice ale grupului. Pe tot parcursul programului nu a intervenit decât pentru a anunța ora repetițiilor și a <încălzirii vocii>. La masă se oprea totdeauna la cel de-al doilea pahar de vin și evita discuțiile despre sine. Nu avea simpatii deosebite pentru nici un membru al grupului. Din discuțiile purtate am înțeles că locuiește în centrul orașului Boston, că ar fi însurat și are doi copii. Prima vizită pe care a efectuat-o într-o țară socialistă a fost anul acesta când împreună cu familia J. au făcut

o excursie tot prin Ambasadorii Prieteniei în Polonia și URSS. Această excursie ar fi avut loc în decembrie – ianuarie 1987. Dr. L. este profesorul de muzică al colegiului, fiind autorul a multe cărți de pedagogie muzicală, o mică celebritate locală în domeniu. Pe tot parcursul excursiei, nu a lipsit în timpul programului, a rămas în permanență legat de grup. Nu s-a întâlnit cu persoane suspecte și acțiunile sale nu păreau capabile să trezească suspiciuni. În concluzie, s-a comportat pe tot parcursul acțiunii turistice ca un turist disciplinat, liniștit, totuși aceste lucruri păreau puțin nenaturale cu firea sa energetică. Am înțeles că ar avea origine germanică (prin tată), vorbea bine limba germană, dar nu avea nici o caracteristică a rasei nordice.”; *Notă*, olografă, semnată cu numele conspirativ „CRIȘAN MIRCEA”: „Cu privire la cuplul J. și R. J., membri ai grupului Bridgewater State College Chamber Singers din SUA, venit în România în perioada 13-18.03.1987 prin fundația Ambasadorii Prieteniei. Acest cuplu avea ceva ciudat ce se simțea de la început, ceva nefiresc. J. J. era o persoană nervoasă, mic de statură și în permanență neliniște. Era puțin cunoscut de ceilalți membri ai grupului, lucrând în administrația colegiului. Vorbea puțin, nu depășea măsura la băutură și părea în permanență strivit de personalitatea soției. Am înțeles că se însuraseră de curând, actuala sa soție fiind doctora /.../. Am aflat, de asemenea, că au trei proprietăți, în diferite state, una dintre ele fiind în trecut localul unui post de radio. R. J., medic, foarte voluntară, lucrând pe cont propriu împreună cu alți doi doctori. Părea o persoană decisă, totdeauna foarte atentă, întrebând în permanență despre aspectele social-economice ale țării și intrând în vorbă cu oricine avea ocazia. În timpul excursiei, cuplul a lipsit de două ori, în București și în Oradea. În București, în data de 14.03, pretextând că vor să vadă orașul pe cont propriu, după ce făcuseră deja turul cu autocarul, între masa de prânz și spectacol, în timp ce membrii grupului repetau partiturile. În Oradea începând cu masa de prânz, până după spectacol, întorcându-se pentru scurt timp. Dacă în timpul zilei ne-au spus că pleacă la cumpărături și, într-adevăr, s-au întors cu pachetele cu amintiri din România, seara, în timpul spectacolului, nu exista nici un motiv să plece – mai ales că, făcând parte din administrație, ar fi trebuit să comenteze și să urmărească reprezentația. Cu toate că erau cunoscuți, într-o oarecare măsură păreau în acțiuni a fi despărțiți de grup. Pașapoartele lor erau noi, fiind făcute după căsătorie, singurele ștampile fiind din acest sezon în care au vizitat Polonia și URSS. Cu persoanele cu care intrau în vorbă nu păreau să aibă legături prealabile, aceștia fiind din public, prin magazine, personalul hotelului. La spectacolul din Cluj au vorbit cu un cetățean american, care am înțeles că ar fi venit în România în schimb de experiență, la Universitate.”; *Notă*, olografă, semnată cu numele conspirativ „CRIȘAN MIRCEA”: „Cu privire la grupul Bridgewater State College din statul Mass(achusetts), SUA, venit în România prin fundația Ambasadorii

Prieteniei, în perioada 13-18.03.1987. Pe lângă Dr. L. și familia J., din grup mai făceau parte și alți adulți care s-au comportat ca turiști liniștiți, obișnuiți. A. H. – polițist, agent de circulație. Venit cu grupul din prietenie cu unul dintre membri, E. W. Nu a lipsit de la program, era primul la cumpărat vin sau bere, pe care le folosea din plin. J. H. – mama unei fete din grup, rude cu membrii grupului fiind și E. S. și M. W. Singurul turist care avea legături mai strânse cu familia J. era H. B., viitor pilot de avioane de pasageri, care de asemenea avea ca pasiune fotografiatul. L-am urmărit în permanență, dar nu am observat să-și folosească aparatul foarte costisitor decât pe obiective turistice. În mod special l-am urmărit și pe fratele său, K. B., care era viitor ofițer de marină al SUA. Totuși, toate acțiunile sale păreau pur turistice. Nici unul dintre membrii grupului nu a lipsit din timpul programului.”; *Notă*, olografă, semnată cu numele conspirativ „MIRCEA CRIȘAN”: „Privind grupul de turiști americani International Weekends, cu simbolul ONT 50315-208, din 18.22.1985. În această perioadă l-am avut ca delegat pe cetățeanul maghiar L. V., economist, persoană ușor de cunoscut, mai ales că palma mâinii stângi îi lipsește. Acest delegat mi-a creat probleme de la bun început, încercând să instige turiștii împotriva mea și a României în general. Din primul minut în care m-am suit în autocar, el a pretins că i-a dispărut un plic cu bani, începând să se agite și să țipe în limba engleză despre acest incident. Peste un minut, găsimu-și plicul, a început să vorbească numai în ungurește cu șoferul, rămânându-mi mie sarcina de a anunța la microfon găsirea acestui plic. Pe tot parcursul excursiei a întrebat în permanență despre cartele de masă, de benzină, lipsă de apă sau lumină, având totdeauna comentarii proprii zbierate în mijlocul mașinii după răspunsurile mele la microfon. Nu pot determina dacă a fost instruit să facă aceste lucruri sau le-a făcut din proprie inițiativă pentru că temperamentul acestui delegat este total nepotrivit pentru turism, purtându-se în același mod și cu proprii săi colegi sau șoferi, ceea ce ducea la stres și neînțelegeri pentru tot grupul. De asemenea, el avea comentarii neplăcute, de acest gen, și la adresa Iugoslaviei sau Bulgariei. Menționez, de asemenea, că în seara în care am ajuns la Cluj, după stabilirea meniului și având numai 24 de turiști plătitori, am lăsat pe colegul meu D. V. la asistența de la cină și am plecat la niște cunoștințe în Cluj. Nu am cunoștință de existența vreunui incident creat de turiștii mei în timpul absenței din hotel, dar acum, gândindu-mă mai atent, am realizat greșeala făcută și nu am să mai dau loc pe viitor la nici o inexactitate de această natură.”; *Notă explicativă*, olografă, semnată cu numele conspirativ „MIRCEA CRIȘAN”: „Cu ocazia însoțirii grupului Balkan Tours cu sejur din 26.12.1984 – 02.01.1985, la Hotel Bradul, am fost rugat de către doi turiști, G. C. și P. O'H., să ajut o parte a grupului să aibă o întrunire în discoteca hotelului, între orele 18,30 – 19, pe data de 29.12.1984. Menționez că cei doi turiști mi-au declarat că sunt pastori de religie romano-

catolică și că această întrunire este necesară pentru a celebra o sărbătoare a acestui cult. De asemenea, au adăugat că au avut un sejur în România cu un an înainte la același hotel și nu au existat dificultăți în această problemă.”; *Notă*, olografă, semnată cu numele conspirativ „MIRCEA CRIȘAN”: „În continuarea celor semnalate cu privire la J. H., care a însoțit un grup de turiști americani constituiți într-o caravană auto în cursul lunii iulie 1984, mai informez următoarele: Acesta a afirmat că a venit de mai multe ori în România ca însoțitor al unor asemenea grupuri, pe care le organizează din doi în doi ani, sau împreună cu soția în calitate de turiști individuali, între aceste grupuri. Atât prin comportare, cât și prin atitudine, trăda un fost militar de carieră, obișnuit cu comenzile și să fie ascultat. De fapt, am observat că avea la el diferite obiecte cu inscripția forțelor armate ale SUA, între care și un ghid al Europei, pe care-l folosea în timpul acestor deplasări. În afară de vizita făcută la Ambasada SUA din București, nu l-am observat să contacteze cetățeni români sau să se desprindă de grup.”; *Notă informativă*, olografă, semnată cu numele conspirativ „CRIȘAN MIRCEA”: „Cu privire la delegata firmei Skienterprise – Anglia, W. J., în iarna 1987-1988. Persoana are 30 de ani, brunetă, masivă, fără atracție feminină, fără studii superioare și cu o oarecare experiență în domeniul turistic. Am înțeles că ar fi lucrat și în Anglia și în Iugoslavia (Dubrovnik) în acest domeniu. Este o persoană impulsivă, își schimbă părerea foarte ușor și deciziile ei sunt totuși destul de influențabile. Totuși, din când în când, are atitudini încăpățănate atunci când are impresia că cineva îi comandă. Cred că este o persoană care, datorită impulsivității, trebuie tratată cu tact și răbdare. Provine din sudul Angliei, făcând parte dintr-o familie numeroasă – cu șase frați. Fumează puțin, bea într-o măsură normală și nu am observat să aibă relații /.../. În relațiile cu turiștii este precaută, conștiincioasă, dar totuși puțin cam slabă, fără fermitate. Nu am auzit-o vorbind cu turiștii lucruri care să incrimineze România și, din acest punct de vedere, pare o persoană nepericuloasă pentru securitatea statului.”; *Notă*, olografă, semnată cu numele conspirativ „CRIȘAN MIRCEA”: „Cu privire la conducătorul grupului de turiști din S.U.A., W. R., veniți în România în perioada 11-20 aprilie 1987, prin firma Academic Tours, în cadrul programului de turism și gimnastică. Grupul a [fost] constituit dintr-o parte distinctă care mergea în permanență timp de trei ore la CSS nr. 2 pentru antrenamente de gimnastică și o alta care se ocupa de programul turistic. Mai existau, de asemenea, și părinți ai copiilor de la gimnastică care își însoțeau copiii la CSS 2 sau stăteau în hotel București fără program stabilit. Conducătorul primei părți a grupului era domnul W. R. (după poreclă B.) iar a celei de-a doua, directorul firmei, B. W. Între cei doi, cu toate că mă așteptam să aflu relații de subordonare, nu existau decât rareori discuții. Am observat că se ocoleau reciproc. Domnul W. are aproximativ 50 de ani, poartă barbă pe alocuri grizonată, scund de statură (1,70 m) și

bine legat. Vorbește foarte bine limba română. Cu toate că vine la noi pentru a șaptea oară și a stat mult timp de fiecare dată (peste 3 luni în total), acest lucru este greu explicabil având în vedere dificultatea deosebită cu care americanii învață limbile străine și faptul că limba română îi este total inutilă în S.U.A. În tot timpul sejurului a lipsit aproape în fiecare seară și am observat că era totdeauna nervos înainte de a pleca. La întrebarea mea tangențială despre vizitele nocturne, mi-a răspuns că merge la diverse familii întâlnite anterior pentru ca fiul său, care-l însoțea, W. S., 14 ani, să cunoască specificul vieții românești. În S.U.A. am înțeles că s-ar ocupa cu diferite afaceri în afară de gimnastică, că este corespondent la diferite reviste cu tematică sportivă (am văzut un articol publicat de dânsul în legătură cu Nadia COMĂNECI și cu excursia de pregătire în România) totuși nu am avut senzația că vorbesc cu un om de afaceri. Am înțeles că domnul W. se va ocupa și în continuare de grupurile cu gimnaste ale firmei, deci se întoarce în iunie 1987. Remarc din nou că m-am așteptat să întâlnesc un simplu sportiv, dar domnul W. are o educație mult peste nivelul unui gimnast și o diplomă ce nu se capătă în sălile de sport. De asemenea, nu pare interesat, ca orice om de afaceri, în prețuri sau alte amănunte materiale. De asemenea, domnul W. ținea legătura telefonică cu Ambasada S.U.A. și prin dânsul s-au făcut invitațiile și pentru ceilalți turiști pentru o seară distractivă la barul Ambasadei. În ziua de 15.04 au fost vizitați la dejun de un soldat din garda Ambasadei care a vorbit cu precădere cu dânsul.”; *Notă*, olografă, semnată cu numele conspirativ „CRIȘAN MIRCEA”: „Cu privire la o discuție purtată cu directorul firmei Academic Travel din S.U.A., W. B., la sfârșitul lunii iulie 1989. În timp de derulam un program în Restaurantul București, am fost interpelat de subiect, care m-a invitat să luăm dejunul împreună. Cu această ocazie, am avut o discuție lungă, omul părând supărat și în mod evident /.../. Mi-a vorbit de problemele sale cu B. W., asociatul cu care a început să aducă împreună /.../ și alte persoane fără tangență cu programul. Am înțeles că în primăvara 1989, adus de B. W., a venit și un om ce lucrează ca director la concernul IBM, îmbrăcat în permanență impecabil și cu evidentă morgă. S-a întâmplat că într-o după-amiază toate filmele din aparatele de fotografiat ale turiștilor au fost voalate. Subiectul lăsa să se înțeleagă că personalul hotelului ar fi făcut aceasta. Totuși, a fost cineva care și-a purtat în permanență filmele cu el, în buzunarul hainei, deci ale lui sunt intacte. Acesta a fost tocmai omul de la IBM. Întrebat de subiect de ce a făcut aceasta, a răspuns că atunci când capeți o deprindere nu o pierzi toată viața. La întrebarea de unde a căpătat obiceiul a răspuns că în trecut a lucrat ca <operativ> la CIA în America Centrală. La nelămurirea mea despre cuvântul <operativ>, am primit explicația că așa se numesc cei ce lucrează direct implicați la fața locului pentru CIA. Îmi aduc aminte că am trecut prin restaurant în această primăvară și am discutat cu B. și

W., cunoscându-i de doi ani, timp în care le-am derulat două programe. Acest personaj era acolo și W. părea în relații de subordonare față de acesta. Numele său cred că poate fi furnizat de N. F., care era ghidă cu grupul în acel moment și de care B. mi s-a plâns că ar suspecta-o că raportează fiecare mișcare pe care o face grupul, fiind în permanență plină de întrebări indiscrete și lipsite de subtilitate. B. a adăugat că omul de la IBM era în relații excelente cu Ambasada SUA și că nu știe ce fotografii avea pe rol filmele nevoalate. În acest moment, cei doi par în conflict deschis, B. acuzându-l pe W. că nu se ocupă de grup, face vizite multor cetățeni români, lipsind cu regularitate serile de la hotel și uneori chiar câteva zile împreună cu fiul său. Acesta din urmă pare într-o stare depresivă, fiind cărat zilnic la diferiți oameni, stând acolo cu orele, neputând să înțeleagă sau să participe la discuțiile purtate în limba noastră (B. W. vorbește bine limba română). B. spunea că săracul copil se întreabă singur – ce caut eu aici, mie nu-mi place, vreau să plec acasă. Într-o discuție prealabilă cu W., acesta-mi spusese că fiul său este încântat să cunoască diferite familii, să meargă în vizite și să-l însoțească peste tot. Lucru total infirmat de comportamentul copilului. Tot W. mi s-a plâns că el ar fi început afacerea și prietenii lui l-ar fi ajutat pe B. să aducă oameni în România, dar acum subiectul vrea să se descotorosească de el și nu vrea să scrie împreună un contract. Senzația mea este că W. B. a început să sesizeze că W. nu face lucruri curate și pune în pericol toată afacerea derulată timp de 4 ani, afacere în care subiectul a investit timp și bani. Pare că nu ar dori să fie amestecat într-un lucru ce-i primejduiește poziția.”;

5. Potrivit art. 2 lit. b din *Ordonanța de Urgență nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității*, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, calitatea de colaborator al Securității nu poate fi reținută decât în privința persoanelor care au furnizat informații „*prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului*”. Documentele citate în cuprinsul prezentei adeverințe nu fac referire la activități sau atitudini „*potrivnice regimului totalitar comunist*”. Ținând seama de faptul că cele două condiții, prevăzute de art. 2 lit. b, sunt cumulative și nu alternative, iar în speță este îndeplinită numai cea de-a doua condiție, persoanei verificate nu i se poate reține calitatea de colaborator al Securității, astfel cum este definită aceasta de prevederea legală anterior amintită. Totodată, în cuprinsul Notei de Constatare nr. DI//2028 din data de 30.08.2012, precum și a Notelor nr. DI//2015/29.08.2012, nr. DI//151/09.01.2014, nr. DI//1595/11.03.2014, nr. DI//1030/29.04.2014, nr. DI//2252/07.10.2014, ca urmare a verificărilor efectuate, nu există niciun fel de indicii cu privire la calitatea persoanei verificate de ofițer de Securitate, astfel încât

nu poate fi reținută nici calitatea de lucrător al Securității potrivit art. 2 lit. a din *Ordonanța de Urgență nr. 24/2008*;

6. Pe baza materialului avut la dispoziție până la data de 07.10.2014, precum și a procesului verbal al ședinței Colegiului C.N.S.A.S din data de 15.12.2015;

ADEVERIM, PRIN PREZENTA, CĂ

Elementele mai sus prezentate nu se circumscriu prevederilor art. 2 lit. a și b din *Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității*, aprobată cu modificări și completări prin *Legea nr. 293/2008*, astfel domnului **ȘUCU Dan Viorel**, fiul lui Bucur și Maria, născut la data de 25.04.1963, în București, **nu i se poate atribui calitatea de lucrător/ colaborator al Securității, în sensul legii.**

La prezenta adeverință, domnul dr. Florin ABRAHAM, domnul lector univ. dr. Florian BICHIR și domnul prof. univ. dr. Corneliu TURIANU, membrii ai Colegiului C.N.S.A.S., au formulat opinie separată.

Nota de constatare pe care s-a întemeiat adeverința, precum și opinia separată pot fi consultate la sediul Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității.

Prezenta adeverință poate fi contestată la Secția de contencios administrativ și fiscal a Curții de Apel București, de către orice persoană interesată, în termen de 30 de zile de la data publicării pe pagina de Internet a Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității.

Președinte,
Prof. univ. dr. Dragoș PETRESCU

Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității

OPINIE SEPARATĂ

Prin prezenta ne exprimăm opinia separată față de Adeverința nr.5986/15.12.2015 privind-l pe dl. ȘUCU DAN VIOREL, născut la data de 25.04.1963 în București. **Considerăm că principiul transparenței este esențial în activitatea de deconspirare a lucrătorilor și colaboratorilor Securității.** Ca atare, în opinia noastră, d-lui Șucu Dan Viorel îi poate fi atribuită calitatea de COLABORATOR al Securității, având în vedere următoarele:

A. Colaborarea cu Securitatea a dlui Șucu Dan Viorel s-a desfășurat în perioada 1984-1989 în scopul obținerii de informații a turiștilor străini care efectuau excursii prin O.N.T. „Carpați” București, a reprezentanților firmelor turistice și a ziariștilor invitați de Ministerul Turismului, precum și a cetățenilor români care întrețineau relații neoficiale cu aceștia. Relația dintre dl. Șucu Dan Viorel și Securitate a avut la bază angajamentul de colaborare olograf din 16.08.1984 care nu a fost luat prin constrângere, ci a fost liber asumat. Numele conspirativ asumat de Șucu Dan Viorel a fost „Crișan Mircea”/„Mircea Crișan”.

B. Prin informațiile transmise Securității de dl. Șucu Dan Viorel **au fost afectate drepturile și libertățile fundamentale ale unor terțe persoane, din caracterizările făcute unor colegi:**

Notă, din 08.02.1988, olografă, semnată cu numele conspirativ „Crișan Mircea”. „Cu privire la ghid-colaborator extern B. M., din cadrul ONT-Carpați București (...) Nu-i cunosc situația socială – știu că era student la <Petrol și Gaze> și că ar fi fost exmatriculat. Nu părea să aibă relații materiale cu angajații ONT-ului, iar în relațiile cu turiștii nu l-am întâlnit și nici nu am auzit de comportamente neprincipiale. **După părerea mea, din punct de vedere al securității statului, nu poate face față cu succes tuturor solicitărilor complexe la care poate fi supus, în cazul în care atitudinea sa generală nu s-a schimbat** (subl. n.n). Am avut impresia că avea slăbiciuni pentru fete, și nu neapărat frumoase, fapt explicabil prin aspectul său comun și neglijent. **Cred sincer că defectele lui pot fi remediate sau ascunse și că va deveni, dacă va fi învățat cum, un om de încredere** (subl. n.n).” (dosar Fond Rețea 303384, vol. 2, f. 9 și verso.)

Notă, din 09.02.1988, olografă, semnată cu numele conspirativ „Crișan Mircea”. „Cu privire la tov. R. I., referent de spațiu la serviciul ghizi din cadrul ONT Carpați București. În scurtul timp în care am lucrat la tov. R.I, am observat că este o persoană instabilă, de multe ori incapabilă de a lua o hotărâre (subl. ofițer). Într-un loc în care te aștepti să găsești calm, competență și informație, te întâlnești cu o persoană capricioasă, ce pare să lucreze în salturi, nervoasă, secretoasă, plină de complexe (subl. ofițer). (dosar Fond Rețea 303384, vol. 2, f. 10 și verso.)

Notă, din 08.06.1988, olografă, semnată cu numele conspirativ „Crișan Mircea”. „Cu privire la delegata M. Z., de la firma K.-R., pe care am întâlnit-o în vara anului 1987 și iunie 1988. În vârstă de 35 de ani, slabă, aproximativ 1,70 m, fără semne distinctive, comună în înfățișare și vestimentație, pare permanent nemulțumită și preferă să lucreze cu ghizi locali de sex opus. Nu are familie și nici nu pare să intenționeze să renunțe la această slujbă pentru a și-o crea. **Fumează și bea moderat și pare să întrețină relații intime cu diferiți delegați și cred că ar**

încerca acest lucru și cu ghizii locali. Nu pare să se ocupe de lucruri ilegale, dar cred că nu ar da înapoi în cazul în care ar întâlni un ghid local necinstit. (subl. n.n). Nu cred că trebuie urmărită în mod special de organele de Securitate, totuși, cred că ghidul cu care lucrează trebuie să știe că este influențabilă și de multe ori irascibilă (subl. ofițer). În cazul în care ar lucra cu un ghid mai puțin ferm și care ar refuza să aibă relații intime cu ea, cred că i-ar putea crea probleme și atmosferă încărcată față de turiști, la orice greșeală profesională. (dosar Fond Rețea 303384, vol. 2, f. 14 și verso.)

Notă, din 29.06.1988, olografă, semnată cu numele conspirativ „Crișan Mircea”. „Cu privire la ghid-colaborator extern B.D., pe care l-am întâlnit pe diferite grupe începând cu anul 1982. (...) Este însurat pentru a doua oară, soția e casnică și nu este exclus să divorțeze din nou, din felul în care lucrurile se comportă la ei în casă (subl. ofițer). Ca frate (numai după mamă) al angajatei permanente L. C. și datorită bunului renume de ghid pe care și l-a creat în ultimii 5 ani, este foarte apreciat și nu cred că are legături materiale sau de altă natură cu personalul ONT-ului (subl. ofițer). Fumează mult, bea de asemenea foarte mult (subl. ofițer), fără a depăși limita ebrietății și pare să aibă o prietenă de sex feminin aproape-n fiecare oraș prin care trece. Din punct de vedere profesional cred că este cel mai bun ghid (subl. ofițer) de la Relații SUA, foarte demn, intransigent și ferm cu turiștii și chiar dur cu delegații, care mulți dintre ei cunosc adevărurile social-economice de la el și tot datorită lui au luat o atitudine atât de prietenoasă față de România. (dosar Fond Rețea 303384, vol. 2, f. 16 și verso).

Notă, din 06.11.1989, olografă, semnată cu numele conspirativ „Crișan Mircea”. „Cu privire la ghid-colaborator extern P. N., pe care l-am cunoscut începând cu 1985. (...) Personal îl consider un slab organizator, om capabil să promită lucruri greu sau imposibil de realizat, pe care apoi le trece pur și simplu cu vederea (subl. ofițer). (...) Totuși ar trebui să i se explice că ținuta vestimentară decentă și curată (subl. din text) este absolut necesară în aceste împrejurări. (dosar Fond Rețea 303384, vol. 2, f. 23 și verso).

C. Prin informațiile transmise Securității de dl. Șucu Dan Viorel au fost denunțate activități și atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

Dl. Șucu Dan Viorel a fost utilizat de Securitate ca informator („agent provocator”) pe lângă atașatul militar al Statelor Unite ale Americii în România, dl.S.G. Potrivit notei olografe date de dl. Șucu în noiembrie 1987, semnată cu numele conspirativ „Crișan Mircea”, acesta relatează ofițerului de Securitate încercarea de a afla opinia dl. S.G. despre Revolta muncitorilor de la Brașov din noiembrie 1987, precum și despre alte chestiuni politice importante pentru regimul comunist: „Sursa însoțește, în perioada 23-25.11.1987, familia S.G., împreună cu doamna (...) pe traseul București-Sibiu-Brașov-Sinaia-București. Ajungând în restaurantul Cetate, fără a avea legătură cu cele discutate anterior, a afirmat că <în BRAȘOV a existat o distracție săptămâna trecută>. Sursa, neștiind la ce se referă, a întrebat despre ce este vorba, S.G. răspunzând că a fost transmis de un anume post de radio. La întrebările insistente ale sursei la ce se referă concret și la faptul că există posturi de radio tendențioase la adresa României, el a afirmat că <jumătate din cele publicate se pot crede, dar numai cele văzute cu proprii ochi sunt credibile> (...) În timpul mesei, sursa a adus discuția despre clauza națiunii celei mai favorizate și la poziția S.U.A. față de România; S. G. a spus că totul este un foc de paie și că personal crede că este o mare prostie ridicarea ei.” (dosar Fond Rețea 303384, vol. 2, f. 2 și verso). Nota informativă a dlui Șucu indică dorința acestuia de a identifica și denunța atitudini potrivnice regimului comunist, subiectul de interes fiind Revolta de la Brașov din

noiembrie 1987. Ofițerul din SUA a dovedit prudență, cunoscând practica serviciilor de informații, implicit a Securității, de a folosi agenți informatori în vederea cunoașterii opiniilor și stării de spirit a persoanelor având statut diplomatic.

Dl. Șucu și-a continuat eforturile de a descoperi eventuali spioni americani prezenți în Români. Într-o altă notă olografă (4.12.1987) informatorul transmite Securității informații despre familia și anturajul atașatului militar al SUA: „Am însoțit în ultima decadă a lunii noiembrie 1987, precum și în ziua de 01.12.1987, familia S.G. și prietena lor, doamna M.-L. H.(...) Cu această ocazie am observat și înțeles că doamna H. (M.-L. H.) este o prietenă din facultate a doamnei S. (familia S.G., n.n), că ar călători și vizita totdeauna țările în care S.G. este atașat militar. În una dintre discuții a vorbit de faptul că ar fi petrecut o perioadă în R.F.G., acum zece ani și că atunci ar fi călătorit mult în Europa. După părerea mea, fizicul, psihicul și modul de comportare **o fac pe doamna H. (M.-L. H.) un curier ideal** (subl. n.n). (...) totuși, am avut impresia că fam. S.G. nu se comporta cu d.H. (M.-L. H.) atât de intim precum încercau să pară. Cu toate că cele două doamne au produs și amintiri din timpul facultății într-o ocazie, ceva părea totuși să nu fie la locul lui, **fam. S.G. comportându-se cu ea ca și cu o subordonată**. Cred totuși că cel mai important amănunt este faptul că, **atunci când discuția aluneca pe chestiuni apropiate de viața privată a d. H. (M.-L. H.), cineva, domnul sau doamna S.G. sau chiar dânsa, schimba cursul ideilor** (subl. n.n).” (dosar Fond Rețea 303384, vol. 2, f. 4 și verso).

Dl. Șucu s-a manifestat ca și cum ar fi fost un ofițer de contraspionaj, având ca misiune demascarea „dușmanilor țării”, într-o altă notă olografă, din 8.01.1988: „Subiectul [ofițerul suprascrie <Sursa>, n. D.I.] a întâlnit în perioada 20.12.1987 – 25.01.1988, în timpul sejurului din POIANA BRAȘOV, [pe] turistă C. A., din Franța, firma Estours (subl. ofițer). C. este o femeie de 27 de ani, blondă, înaltă, destul de ștearsă, purtând lentile de contact. (...) Din punct de vedere turistic, am întâlnit-o la sosirea în România – începutul lui ianuarie – grupul său fiind cazat la H. Piatra Mare, iar ea fiind singura care a dorit să stea la H. Ciucaș. Aceasta pentru a putea să se întâlnească cu prietenul său P. venit o zi mai târziu prin firma N. Frontiere. Am observat că nu cunoștea serviciile pe care le plătise în Franța și cu toate că cei doi au declarat că sunt în vacanță de schi, nu i-am văzut pe pârtie. Dispăreau din hotel cu zilele (camera 408) și se comportau în mod ciudat, privat, dar nu tandru, prietenesc (subl. ofițer). Păreau în relații de subordonare (subl. ofițer), C. cerându-i din ochi permisiunea pentru tot ce făcea. Am înțeles că ar fi lucrat la o agenție pentru sondaje de opinie (subl. ofițer), că ar fi bine văzută, lucrând multe ore suplimentare, măritată cu un șomer care a plecat de acasă la altă femeie chiar în ziua de 01.01.1988. Prietenul cu care s-a întâlnit aici este de fapt o cunoștință a soțului – **lucru evident neadevărat** (subl. n.). În două rânduri s-au întâlnit cu o cetățeană română din BRAȘOV, medic, cunoștință de la PARIS (subl. ofițer) și cred că au coborât la aceasta de câteva ori. Sunt convins că numele ei este cunoscut de ghidul D. C., acesta având cunoștință de legătura doctoriței cu cei doi. Nu cred că ghidul D. este amestecat în ceva împotriva intereselor țării împreună cu ceilalți și sunt convins că va da informații complete despre doctoră (subl. ofițer). Toată purtarea, înfățișarea studiat nepăsătoare și umilă, modul de a răspunde la **ÎNTREBĂRI ÎI FAC PE CEI DOI SUSPECTI DIN PUNCTUL DE VEDERE AL SECURITĂȚII STATULUI** (subl. n.n.). De asemenea, C.A. nu fumează, bea enorm fără urmări și nu pare să aibă slăbiciuni din alte puncte de vedere. Nu am observat să poarte nimic din hainele și accesoriile necesare la schi, toată vestimentația lor rezumându-se la lucruri purtabile la munte de nesportivi. (dosar Fond Rețea 303384, vol. 2, f. 5-6.)

Rezumând, din perspectiva materialelor documentare aflate în arhiva CNSAS, se desprinde concluzia că dl. Șucu Dan Viorel a fost un colaborator proactiv al Securității, care nu s-a mărginit să transmită informații culese din mediul în care activa, ci formula inclusiv recomandări ofițerilor de Securitate în privința deciziilor care ar trebui luate față de terțe persoane (inclusiv colegi).

Considerăm că materialele documentare aflate în arhiva CNSAS dovedesc îndeplinirea cumulativă a condițiilor cuprinse în art.2 lit.b din OUG nr.24/2008, motiv pentru care apreciem că relația dintre dl. Șucu Dan Viorel și Securitate se încadrează categoriei COLABORATORILOR poliției politice a regimului comunist.

Prof. dr. Corneliu TURIANU

Dr. Florin ABRAHAM

Lect. Dr. Florian BICHIR

Secretar al Colegiului

Membru al Colegiului

Membru al Colegiului

